

Jauna atbalsta programma uzņēmējdarbības energoefektivitātes celšanai (2) 1/31/22

PwC ESG nodokļu prakses vadītāja
Alīna Ruskova

Šā gada 12. jūlija Īsziņā informējām MindLink abonentus par jaunu atbalsta programmu, kas balstīta uz nesenu pieņemtajiem MK noteikumiem.¹ Iepriekšējā rakstā aplūkojām, kādi komersanti varēs pieteikties atbalstam, atbalstāmās darbības, kā arī t.s. izslēgtās nozares un darbības. Šajā rakstā sīkāk aplūkosim atbalsta instrumentu un atbalsta programmas statusu.

Atbalsta instruments un tā darbība

Atbalsta instruments ir attīstības finanšu institūcijas "Altum" izsniegtais aizdevums vai paralēlais aizdevums (kopā ar citu finansētāju²) ar kapitāla atlaidi aizdevuma summas daļējai vai pilnīgai dzēšanai. Atbalsta programma paredz aizdevumu komersantam līdz 5 miljoniem eiro un kapitāla atlaidi līdz 30% no investīciju projekta kopējā apjoma, taču ne vairāk par 1,5 miljoniem eiro.

Maksimāli pieļaujamo atbalsta intensitāti aprēķina no papildu ieguldījumu izmaksām, kas nepieciešamas, lai sasniegtu augstāku energoefektivitātes līmeni. Maksimālā atbalsta intensitāte (kapitāla atlaide kopā ar aizdevumu subsīdijas ekvivalentu, ieskaitot aizdevuma termiņa pagarinājumu) tiks noteikta Altum un komersanta noslēgtajā līgumā, un turpmāk to nevarēs palielināt.

Atbalsta programmas ietvaros komersants var iesniegt vairākus aizdevuma pieteikumus, tomēr neatkarīgi no pieteikumu skaita maksimālais kopējais atbalsta apmērs nedrīkstēs pārsniegt 5 miljonus eiro. Vienā projekta pieteikumā var iekļaut pasākumu īstenošanu vairākās nedzīvojamās ēkās, ražošanas ēkās, noliktavās vai inženiersistēmās.

Kapitāla atlaides apmēru nosaka uzreiz, t.i., to ietver lēmumā par Altum atbalsta piešķiršanu komersantam. Taču faktiski šo atlaidi piemēro (t.i., tiek veikta aizdevuma vai pamatsummas pilnīga vai daļēja dzēšana) tikai tad, ja komersants ir īstenojis projektu (plānotos pasākumus) un izpildījis noteiktos kritērijus. Kapitāla atlaidi piešķir pilnā apmērā (ja visi nosacījumi ir izpildīti) vai nepiemēro nemaz (ja nav izpildīts viens, vairāki vai visi nosacījumi). Kapitāla atlaidi piemēro tad, kad komersants ir iesniedzis Altum apliecinājumu par nosacījumu izpildi pēc projekta pabeigšanas.

Lai piemērotu kapitāla atlaidi, atbalsta saņēmējam būs jānodrošina abu šādu kritēriju izpilde:

- uz katriem kapitāla atlaides 2500 eiro sasniegts siltumnīcefekta gāzes samazinājums gadā – 1 CO₂ ekvivalenta tonna;
- uz katriem kapitāla atlaides 5000 eiro sasniegts primārās enerģijas ietaupījums – 1 MWh/gadā.

Lai kapitāla atlaidi varētu piemērot iekārtu nomaiņas gadījumā, jānodrošina 25% primārās enerģijas ietaupījums, to vērtējot pret iekārtu, kas tiek nomainīta, vai ražošanas tehnoloģisko procesu nodrošinošajā blakusprocesā.

Atbalsta programmas statuss un termiņi

Lai gan MK noteikumi stājās spēkā šā gada 18. jūnijā, tajos minētie atbalsta programmas termiņi ir piesaistīti "dienai, kad Altum sāks pieņemt pieteikumus". Altum šo programmu vēl nav izsludinājis. Taču MK noteikumos ir definēti Altum mērķi, piemēram:

- līdz 2023. gada 31. decembrim Altum jānoslēdz aizdevuma līgumi par kopsummu vismaz 20 miljoni eiro;
- līdz 2024. gada 31. decembrim Altum jānoslēdz aizdevuma līgumi par kopsummu vismaz 72 351 600 eiro.

Secināms, ka nākamgad jau ir paredzēts uzsākt aizdevuma līgumu slēgšanu, tātad šobrīd ir īstais laiks, lai komersanti varētu apzināt savas iespējas pieteikties atbalstam.

Jāņem vērā, ka atbalsts tiks sniegts konkursa veidā, t.i., primāri sniedzot atbalstu komersantiem, kuri nodrošinās lielāku primārās enerģijas samazinājumu. MK noteikumu projekta anotācijā ir skaidrots, ka sākotnēji (t.i., no brīža, kad Altum sāks pieņemt pieteikumus atbalsta saņemšanai) pirmos trīs mēnešus Altum pieņems pieteikumus, kas pēc projekta īstenošanas plāno sasniegt vismaz 40% primārās enerģijas ietaupījumu. Pēc trim mēnešiem iesniegt pieteikumus varēs tie komersanti, kas pēc projekta īstenošanas nodrošinātu 35% primārās enerģijas ietaupījumu. Pēc sešiem mēnešiem tiks pieņemti pieteikumi no komersantiem, kas pēc projekta īstenošanas nodrošinātu 30% primārās enerģijas ietaupījumu (ja vēl ir pieejams finansējums). Projektus vērtēs un līgumus slēgs pieteikumu iesniegšanas kārtībā, tomēr kā pirmie tiktu atbalstīti komersanti, kas pēc projekta īstenošanas spēs nodrošināt lielāko primārās enerģijas ietaupījumu.

Altum piešķirtajam aizdevumam vai paralēlajam aizdevumam nav noteikts minimālais termiņš, bet maksimālais termiņš (ieskaitot iespējamo pagarinājumu) ir 20 gadi. Komersants varēs atmaksāt aizdevumu pirms noteiktā termiņa (izņemot uz kapitāla atlaidi attiecināmo daļu).

Ja jūsu uzņēmumam ir nepieciešama palīdzība, lai izvērtētu, vai tas varēs pieteikties atbalstam un vai plānotās darbības (t.i., izmaksas) tam kvalificējas, PwC komanda labprāt palīdzēs. Ja jums rodas jautājumi, lūdzam sazināties ar PwC vides, sociālās un pārvaldības jomas nodokļu prakses vadītāju [Alīnu Ruskovu](#).

¹Ministru kabineta noteikumi "Eiropas Savienības Atveseļošanas un noturības mehānisma plāna 1.2. reformu un investīciju virziena "Energoefektivitātes uzlabošana" 1.2.1.2.i. investīcijas "Energoefektivitātes paaugstināšana uzņēmējdarbībā (ietverot pāreju uz atjaunojamo energoresursu tehnoloģiju izmantošanu siltumapgādē un pētniecības un attīstības aktivitātes (t.sk. bioekonomikā))" 1.2.1.2.i.1. pasākuma "Energoefektivitātes paaugstināšana uzņēmējdarbībā (ietverot pāreju uz atjaunojamo energoresursu tehnoloģiju izmantošanu siltumapgādē)" īstenošanas noteikumi")

²Cits finansētājs MK noteikumu ietvaros ir kredītiestāde, tās filiāle vai meitas sabiedrība, līzinga sabiedrība, kas ir tiesīga sniegt finanšu pakalpojumus Latvijā, ieguldījumu fonds, kas ir tiesīgs sniegt finanšu pakalpojumus Latvijā, starptautiska finanšu institūcija, piemēram, Eiropas Rekonstrukcijas un attīstības banka, Eiropas Investīciju banka, Ziemeļu Investīciju banka, Eiropas Padomes attīstības banka.